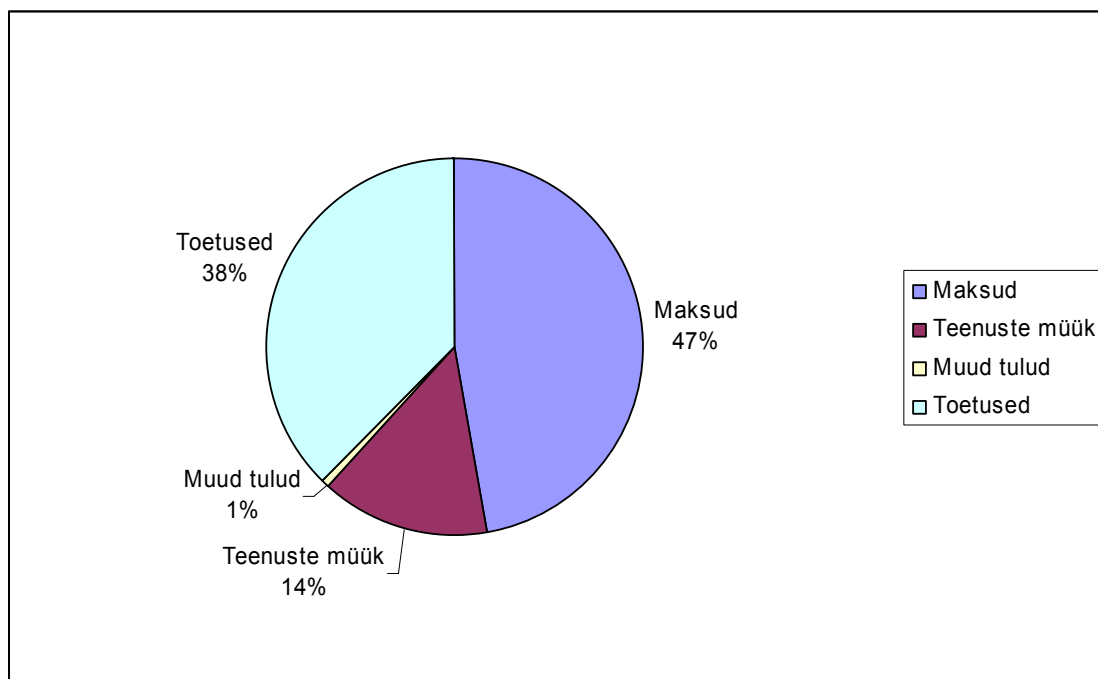

Seletuskiri Koeru valla 2010.a. eelarve juurde

Kohalikul omavalitsusüksusel on iseseisev eelarve, mille kujundamise alused ja kord on sätestatud valla- ja linnaeelarve seadusega.

Eestis aset leidnud majanduslangus on oluliselt mõjutanud kohalike omavalitsuste tulubaasi ühelt poolt vähenemise suunas ning arvestades aasta jooksul toimunud maksumuudatusi, ahendanud tegevusvõimalusi omavalitsuste jätkusuutlikuks arenguks teiselt poolt. Omavalitsuste kulusid on tõstnud 2009.a jooksul vastu võetud seadusemuudatused töötuskindlustusmaksete ja käibemaksu osas, samuti riigieelarvesse lisatud aktsiisitõusud. Positiivset mõju 2010.a eelarves vajalike väljaminekute planeerimisele on avaldanud 2009. aastal ellu viidud kokkuhoiumeetmed.

TULUD

Eelarves moodustab suurima tuluallika (42%) üksikisiku tulumaks. Alates 01.04.2009.a. laekub füüsilise isiku elukohajärgsele kohalikele omavalitsustele (seisuga 1.jaanuar) füüsilise isiku tulust 11,4%, sinnamaani arvestati KOV-idele 11,93%.

Tulumaksu viimaste aastate laekumised on järgmised:

2007	15,0 milj. krooni
2008	17,2 milj. krooni
2009	13,5 milj. krooni.

2010 a, tulumaksu planeerimisel on lähtutud rahandusministeeriumi soovitusest vähendada 2010. aasta tulumaksu 7,6%. Praegune prognoos 12 450 000.-tähendab 8%-list langust võrreldes 2009.aastaga.

Maamaksu (5,4% tuludest) oleme läbi aastate planeerinud 1,4 miljonit krooni, kuid 2009.a tegi riik soodustusi looduskaitseliste piirangutega maadele ja selle tulemusel vähenes maamaksu laekumine 160 tuhande krooni võrra. 17.12.2009 kinnitas volikogu maa üldise maksumäära 2,5% maa maksustamishinnast (s.o.maksimum) ja põllumajandusliku maa eest 1,3% (max 2), see teeb eeldatavaks laekumiseks 1,6 miljonit krooni. 2010.aastal jõustub uus maamaksuseaduse rakendamise kord, mille järgi kuni 1000-kroonine maamaks tasutakse 31.märtsiksja üle 1000-kroonisest maksust tasutakse 31.märtsiks vähemalt pool, kuid mitte vähem kui 1000.-. Ülejäänud osa tasutakse hiljemalt 1.oktoobriks. Maamaksu ei määrata ja maksuteadet ei väljastata, kui maksusumma on alla 50 krooni (varem 20.-). Volikogu on kehtestanud maamaksusoodustuse 150.- neile pensionäridele, kes ei teeni maa rendiga tulu.

Alates 1. jaanuarist 2009 ei laeku üksikisiku tulumaksu ja maamaksu intressid enam kohalikule omavalitsusele, vaid riigieelarvesse.

Kaupade ja teenuste müügi tulu (14% tuludest) on saadud riigilõivu ning allasutuste poolt teenitava tulu ja renditulu eeldatavast laekumistest.

Haridusasutuste tuluna laekub lasteaia laste toiduraha (14.- päev) õppevahendite tasu (125.- kuus), keskkooli pikapäevarühma õpilaste toiduraha (9.- päev) õpetajate toiduraha (18.50 päev), kunstiopetuse vahendite tasu (algklassides 50.-, põhikooli osas 30.-poolaastas). Õpilaskoha eest tasuvad teised omavalitsused meie valla haridusasutustes (lasteaias 8 last, keskkoolis 21 õpilast, muusikakoolis 13 õpilast) osutatud teenuste eest, lisaks on tulusse arvestatud 330 tuhat krooni Kareda valla võlgnevust õpilaskohtade eest.

Kultuuriasutuste tulusse on planeerinud muusikakooli õppemaks 250.- kuus, teiste valdade õpilaste eest 600.- (Kareda ja Rakke) või 800.- (Järva-Jaani) kuus, muusikakooli töövihikute tasu, kultuuriasutuste peopääsmete tulu ning raamatukogude interneti kasutuse laekumine.

Sotsiaalasutuste tulu moodustab hooldekodude hoolealuste pensioni laekumine omavalitsusele ning lastekodulaste ülalpidamiskulude laekumine elukohajärgsetelt maavalitsustelt (10 000.- laps ja 16 000.- puudega laps kuus), praeguse seisuga on Perekodus 13 last.

Renditulu hinnaks on kinnitatud 15.- /m² vallamaja ja ambulatooriumi hoones. Soodustust on volikogu 2010.aastal andnud arstikeskusele ja apteegile 25% . Sotsiaal-maja üür on 7.-/m², ühekordset saaliüüri koguvad oma ruumide rendilt kultuuriasutused, keskkool ja noortemaja. Lisaks tasuvad kütte, vee ja kanalisatsiooni ning elektri eest vallamaja ja ambulatooriumi rentnikud.

Muude tuludena (0,6% tuludest) nähakse ette valla korterite müügi tulu 30 tuhat krooni, intressitulu pankadelt ning ressursimaksud loodusvarade (vee erikasutus, maardlate kaevandamine) ning saastetasud olmejäätmete keskkonda viimise eest.

Toetused moodustavad tuludest 38%, sellest mittesihtotstarbelised(tasandusfond §1 ja §2) 35 %.

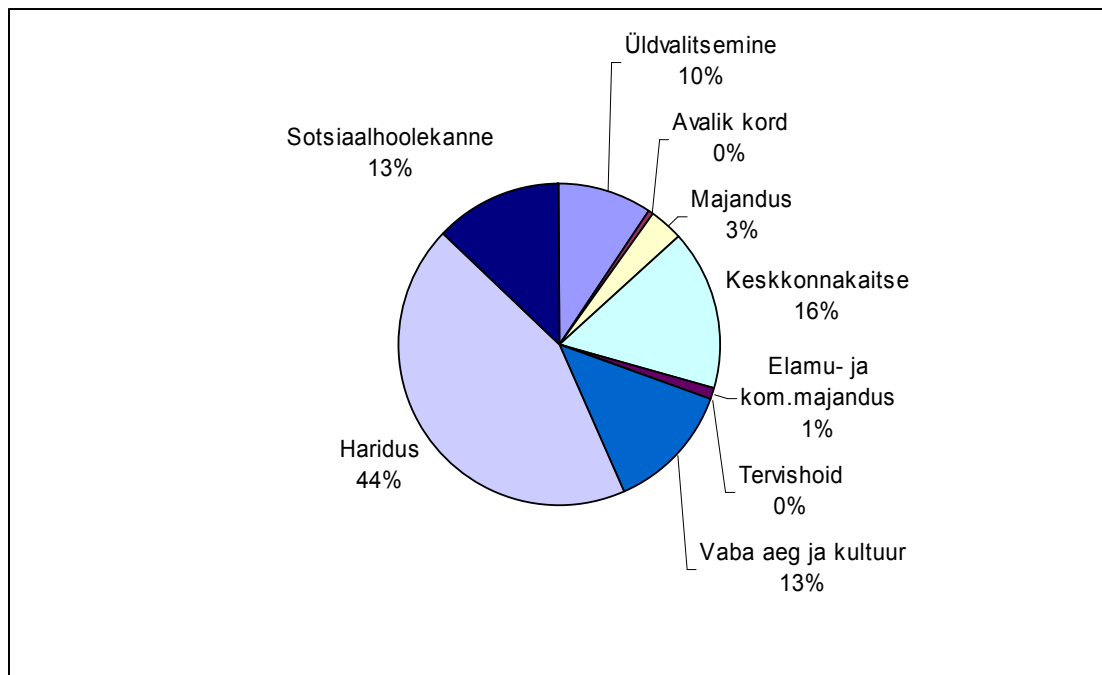
Sihtotstarbelistest toetustest on ette nähtud koolipiima toetus lasteaiale ja koolile 40 tuhat krooni, selle aluseks on kooli ja lasteaia taotlused PRIAle vastavalt lastele ostetud koolipiimale. Õppelaenu võtnud KOV töötajatele maksab rahandusministeerium laenu põhiosa ja tasumisele kuuluva erisoodustusmaksu (muusikakool 13 699.-, keskkool 52 945.-, lasteaed 14 446.-)

Sihtotstarbeliste toetustena põhivara soetuseks ja renoveerimiseks on eraldatud teedele 651 800 krooni.

Mittesihtotstarbelise toetusena eraldab rahandusministeerium tasandusfondi (selle eesmärk on ühtlustada kohalike omavalitsuste võimalusi avalike teenuste osutamisel) , haridusrahad (õpetajate töötasudeks, õppevahendite soetuseks, kooli lasteaia õpetajate koolituseks, õpilasüritusteks, kooli investeeringuteks, koolitoiduks) ning vahendid sotsiaalteenuste korraldamiseks ja puuetega laste hooldajatoetuseks ja toimetulekutoetusteks. Tasandusfondi suurus arvutatakse Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud valemi järgi ja on mõeldud omavalitsuste tulubaasi ühtlustamiseks.

Koeru valla omatulu (maksud, kaupade ja teenuste müük, muud tulud ja mittesihtotstarbelised toetused) on 28 920 439.-, sellest 60% on 17,4 milj. krooni, nii suur võib KOKSi järgi olla valla laenukoormus. 2009.a. laenu jääk on 9,9 miljonit, lisandub KIKi laen 5,0 miljonit krooni (selle suurus võib muutuda).

KULUD

Personalikulude planeerimisel on aluseks 17.12.2009.a ja 28.01.2010.a volikogu määrusega 2010.aastaks kehtestatud ametnike ja teenistujate koosseisud ning 28.01.2010.a määrusega kehtestatud töötasud. Töötasu jääb 2009.aasta tasemele, seega võrreldes 2008.aastaga 10% väiksemaks. Lepinguline töötasu planeerimisel on arvestatud allasutuste soovidega. Töötasule lisandub 33% sotsiaalmaksu ja 1,4% töötuskindlustusmaksu. Seoses valla eelarve pingelise olukorraga rakendatakse ajavahemikul 01.02.2010 kuni 30.11.2010 valla töötajatele ja avalikele teenistujatele 13 tasustamata puhkesepäeva (tööpäevade arvestuses), mis tähendab 5%-list personalikulude kokkuhoidu. Tasustamata puhkepäevi ei pea kasutama keskkooli õpetajad ja perekodu töötajas, sest nende palgavahendid ei tule vallaeelarvest.

Allasutuste majandamiskulusid on vähendatud keskmiselt 10%.

Üldised valitsussektori teenused 3 242 210.-(10% kuludest).

Volikogu töö, volikogu komisjonide töö tagamiseks, kohtulahendite tasumiseks. Volikogus on 15 liiget, tasustatav on volikogu esimehe töökoht ja aseesimeestele hüvitise maksmine. Volikogus tegutseb 7 komisjoni.

Vallavalitsus on hetkel 4-liikmeline, liikmetele tasu ei maksta. Vallavalitsuse palgal on vallavanem, vallasekretär, pearaamatupidaja, raamatupidaja, keskkonnanõunik, ehitusspetsialist (0,5 kohta), sekretär-asjaajaja, infotehnoloogiaspetsialist (0,5 kohta), koristaja, abivallavanem (6 kuud). Investeeringuks on ette nähtud vallavanema kasutuses oleva sõiduauto jääkväärtus.

Reservfondi suuruseks on 250 tuhat krooni, sellele lisandub reserv investeeringuteks 226 549.-. Võrdluseks: 2009.a eelarves oli reservfond esialgu 350 tuhat krooni, I lisaelarvega vähendati seda 150 tuhande võrra, ära kasutati 200 tuhat krooni.

Järvamaa Arengupartnerite (JAP) liikmemaks on 10 000.- , omavalitsuste liikmemaks jaguneb: JOL 119 592.-, EMOL 29 000.-

Laenuintresse tasutakse Swedbankile 408 618.-, kapitalirendi intresse 791.- (liising lõpeb mais), võetava KIK-i laenu intressideks on planeeritud 50 tuhat krooni.

Avalik kord ja julgeolek 162 560.- (0,5% kuludest)

Abipolitseinike töötasu, piirkonnapolitseiniku kabineti küte, mobiili kasutamine ja kütuse kulu.

Tuletõrje vee kulu 500.-

Turvateenuse ostmise valla objektidele AS Pristiselt.

Majandus 1 099 301.- (3 % kuludest)

Munitsipaalmaade mõõdistamine.

Vallateede korrashoid ja renoveerimine (141 501 eelmise aasta riigieraldise jääk + 651 800 Majandus- ja Kommunikatsiooniministriumilt).

Koeru-Väinjärve kergliiklustee maade erastamine.

Ambulatooriumi hoone koristaja töötasu (0,3 kohta) , küte, vesi , elekter, prügivedu .
Välja renditud ruumidelt laekuvad majanduskulud tagasi.

Keskkonnakaitse 5 462 900.- (16 % kuludest)

Jäätmekäitlus: prügivedu, suuregabariidiliste ja ohtlike jäätmete vedu, paberikonteinerite tühjendamine, keskkonnajaama kolimine „Tuljaku“ juurest uude kohta.

Kesk-Eesti Jäätmehoolduskeskuse liikmemaks 12.- elaniku kohta 01.01.2009 seisuga.

Haljastus: heakorraspetsialisti (0,5 kohta) , heakorratöötaja ja traktoristi töötasud, kulud haljastusele ja Väinjärve sildade projekti koostamiseks 16 000.-.

Esialgelt on planeeritud Koeru valla veevärgi ja kanalisatsiooni rekonstrueerimiseks laenu võtta 5 miljonit krooni.

Elamu- ja kommunaalmajandus 350 619.- (1% kuludest)

Vao 8-8 vaba korteri kommunaalkulud kuni välja rentimiseni.

Veeprogrammi (kaevude tegemiseks) jääk ja selle aasta vallapoolne osalus 50 000.-, sama summa peaks laekuma ka maavalitsuselt EAS-i vahendeid.

Tänavavalgustuse hooldus, elekter.

Kalmistuvahi töötasu, majandamiskulu

Tervishoid 1080.-

Eesti Väärtpaberite Keskdepositooriumile AS Järvamaa Haigla aktsiate hoolduse tasu.

Vaba aeg, kultuur ja religioon 4 328 692.- (13% kuludest)

Spordijuhi koondamistasu, noorte spordiringide treenerite tasu. Vahendid spordiga tegelemiseks ja spordiürituste korraldamiseks

Muusikakoolis õpib 1.01.2010 seisuga 54 õpilast, lisaks 8 õpilast ettevalmistusklassis. Muusikakooli ruumide kulu on kajastatud keskkooli eelarves.

Raamatute soetamiseks on ette nähtud 40.- inimese kohta (2009.a 43.44, Järvamaa keskmine oli 28.40 inimese kohta), sellele lisab riik 24.52 (eelarves ei kajastu).

Kultuuri- ja seltsimajades on ette nähtu tasu ka ringjuhtide töö tasustamiseks, hoonete majandamiskuludeks ja ürituste läbiviimiseks. Salutaguse seltsimajas tasustatavat töökohta ei ole. Veepeo kuludeks (samuti tuluks) on planeeritud 30 000.-. Vaali vabariigi ideel täitub tänavu 105 aastat, plaanis on korraldada konverents.

Valla ajalehe trükkimiseks on ette nähtud 17 400 krooni.

Kiriku valve AS Pristisele maksab 4 320.- ja muruhooldustöödeks kulub 2 500.-.

Koeru Haridus- ja Kultuuriselts on esitanud taotluse omaosaluse tasumiseks INNOVE täiskasvanute koolitusprojekti 13 000.- ja majandamiskulude katteks 7 000.-.

Haridus 14 925 080.- (44% kuludest)

Koeru lasteaias „Päikeseratas“ on 01.01.2010 seisuga 110 last, töötab 5 rühma. Jaanuaris suleti avariiohu tõttu Vao hoone, lapsed paigutati Koeru ruumidesse, esialgselt septembrikuuni. EAS-ile on esitatud taotlus Vao remondirahade saamiseks (kuni 500 000.-, lisaks omaosalus 15%). Investeeringutes on Vao rühmaruumi rekonstrueerimise eelprojekti koostamine 11 520.-. Riigieelarvest (tasandusfond § 2) on eraldatud raha lasteaias õpetajate koolituseks.

Koeru Keskkoolis õpib 01.01.2010 seisuga 297 õpilast (234 põhikoolis ja 63 keskkoolis). Investeeringuna on tasuda viimane makse maa-ala haljastusprojekti eest . Riigieelarvest eraldatakse vahendid (tasandusfond §2) pedagoogide töötasuks, koolituseks, õpikute ja töövihikute soetamiseks ning koolilõunaks 11,73 krooni õpilase kohta.

Teistele omavalitsusüksustele meie valla sissekirjutusega laste kooli- ja lasteaiakoha eest tasumiseks on planeeritud 350 000.-.

Õpilaslüüsi eest tasume Järvamaa Ühistranspordikeskusele 53 000.- õppekuus, liikmemaksu 8 000.-, OÜ Kiikerile Koeru- Kuusna liini eest 7 612.50 (10 kuud) ja Koeru-Rakke liini eest kokku 51 655.- krooni .

Maakondlikeks haridusüritusteks eraldatakse raha riigieelarvest (tasandusfond §2).

Noorte suviseks töö- ja puhkelaagriks on planeeritud 25 000.- laste töö tasustamiseks ja ürituste korraldamiseks. Lisanduma peaks osalustasu .

Sotsiaalne kaitse 4 335 502.- (13 % kuludest)

Hooldajatoetust saab 12 hooldajata ja puudega lapse hooldajatoetust 3 vanemat. Kui puudega lapse hooldajatoetus eraldatakse riigieelarvest (tasandusfond §2), siis hooldajatoetuseks on riigipoolne tugi lõpetatud.

Eakate hoolekandeesutustesse on paigutatud 11 isikut Koeru Hooldekeskusesse (8 200.- kuus) ja 2 isikut Tammiku Avahoolduskeskusesse (5 800.- kuus), lisaks toetatakse ühe vanuri eest tasumist 2 000.- kuus.

Lisaks tavapärasele abistamisele eakatele, peredele ja riskirühmadele, on planeeritud maksta sünnitoetust 30 isikule 2 500.- (sellest aastast makstakse pool toetust lapse sünni järel ja teine pool aastaseks saamisel), keskkooli lõpetajatele 500.- (16 lõpetajat), 1.klassi astujatele 500.- (22 last).

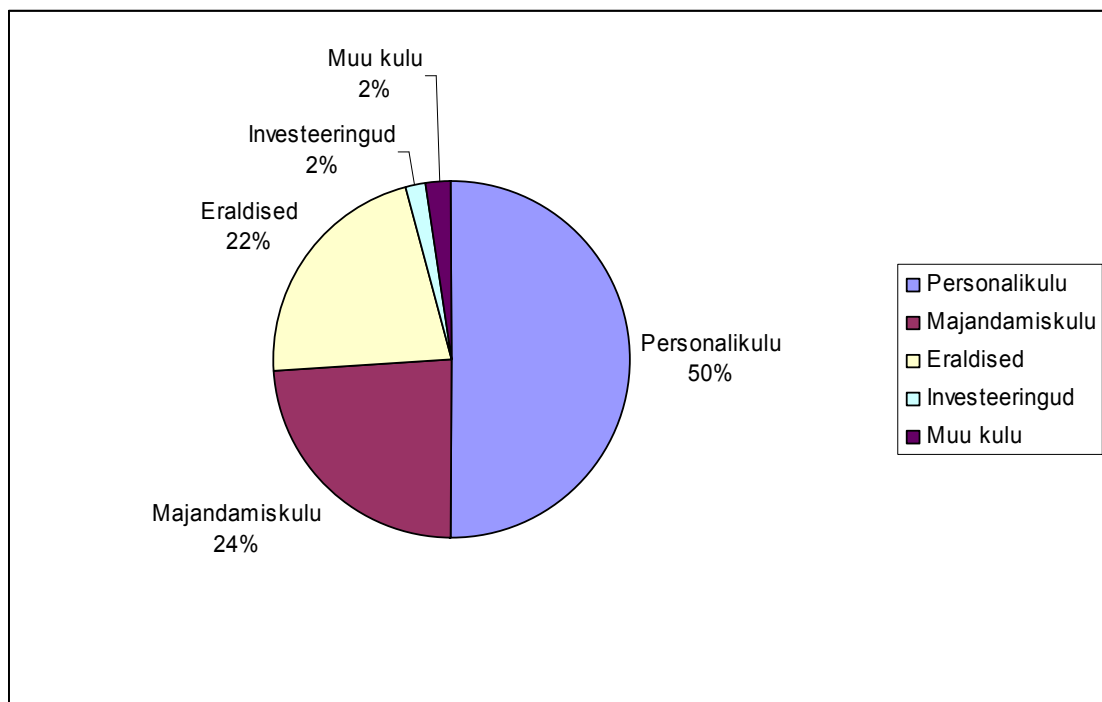
Perekodu ülalpidamiskulud katavad elukohajärgsed maavalitsused (10 000.- tavalaps, 16 000.- puudega laps). Lastekodu kasutab 4 korterit Sõpruse 7.

Toimetulekutoetuse garanteerib riik, eelmisel aastal sai toetust 57 peret.

Sotsiaalkaitse- alaste tegevuste haldamise kulusse on arvestatud sotsiaalnõuniku ja sotsiaaltöötaja töötasu.

Sotsiaaltoetuste ja teenuste arendamiseks laekub raha toetusfondis.

Kulude jagunemist kululiikide lõikes näitab järgmine diagramm:

FINANTSEERIMISTEHINGUD

Tulude ja kulude vahe kajastub finantseerimistehingutes.

Plaanitud oli võtta laenu 5 milj. krooni Koeru aleviku ühisveevärgi ja kanalisatsiooni rekonstrueerimise kaasfinantseerimiseks (summa võib muutuda).

Alates 2009.a 1.märtsist peavad kohaliku omavalitsused kooskõlastama oma võetavad kohustused Rahandusministeeriumiga. Kohalikel omavalitsustel on õigus kohustusi võtta ainult välisabi kaasfinantseerimiseks või varasemate kohustuste refinantseerimiseks. Laenu taotlus 5 miljoni krooni osas sai Rahandusministeeriumist heakskiidu juba 2009.aastal

Laenumaksete tagastamiseks (2 laenu Swedbankilt) kulub 1 290 320.-, ja liisinguks 14 875.-. (Honda Accord kuni maini)

Aasta alguse jääk on 519 810.-.

Aldo Tamm
Vallavanem

Koostas:
Krista Lindermann
Peraamatupidaja